

**MALİ EYLEM GÖREV GÜCÜ (FATF)
KIRK TAVSİYE**

Tavsiye No	Önceki No	
		A – KARAPARA AKLAMA VE TERÖRÜN FİNANSMANI İLE MÜCADELE POLİTİKALARI VE KOORDİNASYON
1	-	Risklerin Değerlendirilmesi ve Risk Bazlı Yaklaşımın Uygulanması*
2	31	Ulusal İşbirliği ve Koordinasyon
		B – KARAPARA AKLAMA VE MÜSADERE
3	1&2	Karapara Aklama Suçu *
4	3	Müsadere ve Geçici Tedbirler *
		C – TERÖRÜN FİNANSMANI VE KİTLE İMHA SİLAHLARININ YAYILMASININ FİNANSMANI
5	ÖT.II	Terörizmin Finansmanı Suçu *
6	ÖT.III	Terörün ve Terörizmin Finansmanı ile İlgili Olarak Hedeflenen Finansal Yaptırımlar *
7	-	Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanına İlişkin Hedeflenen Finansal Yaptırımlar *
8	ÖT.VIII	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar *
		D – ÖNLEYİCİ TEDBİRLER
9	4	Finansal Kuruluşlara İlişkin Gizlilik Yasaları <i>MÜŞTERİNİN TANINMASI VE KAYITLARIN SAKLANMASI</i>
10	5	Müşterinin Tanınması *
11	10	Kayıt Tutma <i>BELİRLİ MÜŞTERİLER VE FAALİYETLER İÇİN İLAVE TEDBİRLER</i>
12	6	Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler *
13	7	Muhabir Bankacılık *
14	ÖT.VI	Para veya Değer Transferi Hizmetleri *
15	8	Yeni Teknolojiler
16	ÖT.VII	Elektronik Transferler *
		<i>GÜVEN, KONTROLLER VE FİNANSAL GRUPLAR</i>
17	9	Üçüncü Tarafra Güven *
18	15&22	İç Kontroller ve Yurt Dışı Şube ve Bağlı Kuruluşlar *
19	21	Yüksek Riskli Ülkeler *
		<i>ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİ</i>

20	13&ÖT.IV	Şüpheli İşlem Bildirimi *
21	14	Bilgi Sızdırma ve Gizlilik
		<i>FINANSAL OLMAYAN BELİRLİ İŞ VE MESLEKLER (FOBİM)</i>
22	12	FOBİM: Müşterinin Tanınması *
23	16	FOBİM: Diğer Tedbirler *
E – TÜZEL KİŞİLERDE VE YASAL OLUŞUMLARDA ŞEFFAFLIK VE GERÇEK FAYDALANICILIK		
24	33	Tüzel Kişilerde Şeffaflık ve Gerçek Faydalanıcılık *
25	34	Yasal Oluşumlarda Şeffaflık ve Gerçek Faydalanıcılık *
F – YETKİLİ MAKAMLARIN YETKİ VE SORUMLULUKLARI VE DİĞER KURUMSAL TEDBİRLER		
DÜZENLEME VE DENETİM		
26	23	Finansal Kuruluşların Düzenlenmesi ve Denetlenmesi *
27	29	Denetleyicilerin Yetkileri
28	24	FOBİM'in Düzenlenmesi ve Denetlenmesi
<i>OPERASYONEL HUSUSLAR VE YASA UYGULAMA</i>		
29	26	Mali İstihbarat Birimleri *
30	27	Yasa Uygulama ve Soruşturma Makamlarının Sorumlulukları *
31	28	Yasa Uygulama ve Soruşturma Makamlarının Yetkileri
32	ÖT.IX	Nakit Kuryeler *
<i>GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER</i>		
33	32	İstatistikler
34	25	Rehberlik ve Geribildirim
<i>YAPTIRIMLAR</i>		
35	17	Yaptırımlar
G – ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ		
36	35&ÖT.I	Uluslararası Araçlar
37	36&ÖT.V	Karşılıklı Adli Yardımlaşma
38	38	Karşılıklı Adli Yardımlaşma: Dondurma ve Müsadere *
39	39	Suçluların İadesi
40	40	Diğer İşbirliği Şekilleri *

- Başlıklarının yanında (*) ibaresi olan Tavsiyeler, Açıklayıcı Notu bulunan Tavsiyeleri göstermektedir.
- "Önceki No" sütununda yer alan numaralar, aynı konudaki 2003 tarihli FATF Tavsiye numarasını göstermektedir.

KISALTMALAR

FATF : Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force)
FOBİM : Finansal olmayan belirli iş ve meslekler

GİRİŞ

Mali Eylem Görev Grubu (FATF) üye ülkelerin Bakanları tarafından 1989 yılında kurulan hükümetlerarası bir organizasyondur. FATF'in görevi, karapara aklama, terörün finansmanı, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ve uluslararası finansal sistemin bütünlüğüne yönelik diğer tehditlerle mücadele için standartlar belirlemek ve yasal, düzenleyici ve operasyonel tedbirlerin etkin bir şekilde uygulanmasını teşvik etmektir. FATF, ayrıca, diğer uluslararası paydaşlarla işbirliği halinde uluslararası finansal sistemin kötüye kullanılmasını önlemek amacıyla ulusal düzeydeki zayıf noktaları tespit etmeye çalışmaktadır.

FATF Tavsiyeleri ülkelerin karapara aklamayı, terörizmin finansmanı ve de kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadele etmek için uygulamaları gereken tedbirlere yönelik olarak kapsamlı ve kalıcı bir çerçeve oluşturmaktadır. Ülkelerin çeşitli yasal, idari ve operasyonel çerçeveleri ve farklı finansal sistemleri vardır ve bu nedenle bu tehditlerle mücadele etmek üzere hepsi aynı tedbirleri alamamaktadır. Bu yüzden, FATF Tavsiyeleri ülkelerin özgün durumlarına uyarlanmış tedbirler vasıtasıyla uygulamaları gereken bir uluslararası standart oluşturmaktadır. FATF Tavsiyeleri, ülkelerin aşağıdaki hususları yerine getirmek için uygulayacakları asli tedbirleri düzenlemektedir:

- riskleri tespit etmek, politika ve ülke içi işbirliğini geliştirmek;
- karapara aklama, terörizmin finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanını izlemek;
- finansal sektöre ve diğer belirlenmiş sektörlerle yönelik önleyici tedbirler uygulamak;
- yetkili makamların (örneğin, soruşturma, yasa uygulama, denetim makamları) yetkilerini ve sorumluluklarını diğer kurumsal tedbirleri ihdas etmek;
- tüzel kişilerin ve yasal oluşumların şeffaflığı ile gerçek faydalanıcı bilgilerinin mevcut olması hususunu geliştirmek;
- uluslararası işbirliğini kolaylaştırmak.

İlk FATF Tavsiyeleri 1990 yılında finansal sistemlerin uyuşturucu gelirlerini aklayan kişiler tarafından kötüye kullanılmasıyla mücadele etmek için bir girişim olarak düzenlenmiştir. Tavsiyeler gelişen karapara aklama eğilimlerini ve tekniklerini yansıtmak ve kapsamı uyuşturucu gelirlerinin aklanmasının ötesine genişletmek üzere ilk defa 1996 yılında gözden geçirilmiştir. FATF, Ekim 2001'de görev tanımını terör eylemlerinin ve terör örgütlerinin finansmanı konusunu ele alacak şekilde genişletmiş ve Terörün Finansmanına ilişkin Sekiz Özel Tavsiyeyi (daha sonra dokuza çıkarılan) getirmek suretiyle önemli bir adım atmıştır. FATF Tavsiyeleri ikinci

defa 2003 yılında gözden geçirilmiş ve Özel Tavsiyelerle birlikte 180 ülke tarafından üstlenilmiş ve karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele için uluslararası standart olarak tüm dünyada kabul görmüştür.

FATF, üyelerinin üçüncü tur karşılıklı değerlendirmelerinin sona ermesini müteakip, FATF-Benzeri Bölgesel Kuruluşlar ve Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Birleşmiş Milletler gibi gözlemci kuruluşlarla işbirliği halinde FATF Tavsiyelerini gözden geçirmiş ve güncellemiştir. Değişiklikler yeni ve gelişmekte olan tehditleri ele almış, Tavsiyelerdeki gerekli istikrar ve kesinlik korunurken mevcut yükümlülüklerin birçoğunu açıklığa kavuşturmuş ve güçlendirmiştir.

FATF Standartları ayrıca daha yüksek risk durumlarına yönelik yükümlülükleri güçlendirmek ve ülkelere yüksek risklerin devam ettiği ya da uygulamanın geliştirilebileceği alanlara daha odaklı bir yaklaşım sağlama imkanı vermek üzere de gözden geçirilmiştir. Ülkeler öncelikle karşılaştıkları karapara aklama ve terörizmin finansmanı risklerini tespit etmeli, değerlendirmeli ve kavramalı, ardından da bu riskleri azaltmak amacıyla uygun tedbirler almalıdır. Risk bazlı yaklaşım ülkelere, FATF yükümlülükleri çerçevesinde, kaynaklarını daha etkili bir biçimde yönlendirmek ve risklerin niteliği ile orantılı önleyici tedbirler almalarını ve çabalarını en etkin biçimde odaklamalarını sağlamak üzere daha esnek bir tedbirler dizisi uygulama imkanı sağlamaktadır.

Terörizmin finansmanı ile mücadele çok önemli ve zorlu bir görevdir. Etkin bir kara para aklama ve terörün finansmanı ile mücadele sistemi genel olarak terörün finansmanını ele alma bakımından önem arz etmektedir ve daha önceden terörün finansmanına odaklanan tedbirlerin çoğu artık Tavsiyelerin geneline yayılmış ve Özel Tavsiyelere olan ihtiyacı ortadan kaldırmıştır. Bununla birlikte, FATF Tavsiyelerinin C Bölümünde terörün finansmanına münhasır bazı Tavsiyeler bulunmaktadır. Bunlar: 5. Tavsiye (terörün finansmanının suç sayılması); 6. Tavsiye (terörizmin ve terörün finansmanına yönelik hedeflenen finansal yaptırımlar); ve 8. Tavsiye'dir (kar amacı gütmeyen kuruluşların istismarının önlenmesine yönelik tedbirler). Kitle imha silahlarının yayılması da önemli bir güvenlik sorunudur ve 2008 yılında FATF'in görev tanımı kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanını da içerecek şekilde genişletilmiştir. FATF, bu tehditle mücadele etmek için, BM Güvenlik Konseyinin bu yöndeki çağrısı ile hedeflenen finansal yaptırımların tutarlı ve etkili bir şekilde uygulanmasını amaçlayan yeni bir Tavsiyeyi (Tavsiye 7) kabul etmiştir.

FATF Standartları, Sözlük içindeki uygulanabilir tanımlarla birlikte, Tavsiyeleri ve bunlara ilişkin Açıklayıcı Notları içermektedir. FATF Standartlarında düzenlenen tedbirler, FATF'in bütün üyeleri ve FATF Benzeri Bölgesel kuruluşlar tarafından uygulanmalıdır ve bunların uygulanması FATF'in ortak değerlendirme metodolojisi esas alınarak Karşılıklı Değerlendirme ve Uluslararası Para Fonu ve Dünya

Bankasının değerlendirme sreğleri aracılığıyla sıkı bir Şekilde değerlendirilmektedir. Bazı Açıklayıcı Notlar ile sözlükteki tanımlar, yükümlülüklerin ne Şekilde uygulanabileceğini gösteren örnekleri ihtiva etmektedir. Bu rnekler, FATF Standartlarının zorunlu unsurları değildir ve yalnızca kılavuzluk etmesi amacıyla dâhil edilmiŐtir. Örneklerin kapsamlı olmaması amaęlanmıŐ ve bunlar her ne kadar yardımcı göstergeler olarak değerlendirilse de her duruma uygun olmayabilirler.

FATF, ayrıca ülkelere FATF Standartlarını uygulamada yardımcı olmak üzere Kılavuz En İyi Uygulama Belgeleri ve diğer tavsiyeleri yayımlamaktadır. Bu diğer dokümanlar, Standartlara uyumun değerlendirilmesi bakımından zorunluluk arz etmemektedir ancak ülkeler bunları FATF Standartlarını en iyi hangi Şekilde uygulayabileceklerini düŐünürken dikkate alabilirler. FATF'in internet sitesinde mevcut olan FATF Kılavuzu ve En İyi Uygulamalar Belgelerine ilişkin güncel bir liste Tavsiyelere ek olarak konulmuŐtur.

FATF zel sektör, sivil toplum ve diğer ilgili taraflarla, finansal sistemin bütünlüğünü temin etmede önemli ortaklar olarak, yakın ve yapıcı bir diyalog sürdürmeyi üstlenmiŐtir. Tavsiyelerin gözden geçirilmesi kapsamlı iŐtiŐareyi gerektirmiŐ ve bu paydaŐların yorum ve önerilerinden faydalanılmıŐtır. FATF ilerleyerek ve kendi görevlerine uygun olarak, gerektiğinde, küresel finansal sisteme karşı ortaya ęıkan tehditlere ve zayıf noktalara ilişkin yeni bilgilerin iŐıęında, standartlarda değişiklik yapmaya devam edecektir.

FATF, bütün ülkeleri karaparanın aklanması, terörün finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadeleye yönelik ulusal sistemlerini gözden geęirilmıŐ FATF Tavsiyeleri ile uyumlu hale getirmek için etkili tedbirler uygulamaya davet etmektedir.

KIRK TAVSİYE

A. KARAPARA AKLAMA VE TERÖRÜN FİNANSMANI İLE MÜCADELE POLİTİKALARI VE KOORDİNASYON

1. Risklerin Değerlendirilmesi ve Risk Bazlı Yaklaşımın Uygulanması *

Ülkeler, kendi karapara aklama ve terörün finansmanı risklerini tespit etmeli, değerlendirmeli ve kavramalı; risklerini değerlendirmek için eylemleri koordine edecek bir makam ya da mekanizma ihdası da dahil gerekli tedbirleri almalı ve bu risklerin etkili bir şekilde azaltılmasını sağlamak amacıyla kaynakları tahsis etmelidir. Bu değerlendirmeyi esas alarak ülkeler, karapara aklama ve terörün finansmanının önlenmesine veya azaltılmasına yönelik tedbirlerin, tespit edilen risklerle orantılı olmasını sağlamak amacıyla risk bazlı bir yaklaşım uygulamalıdır. Bu yaklaşım, karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele sistemi için kaynakların etkin bir şekilde tahsis edilmesinde ve risk bazlı tedbirlerin FATF Tavsiyeleri genelinde uygulanmasında temel teşkil etmelidir. Ülkeler, daha yüksek seviyedeki riskleri tespit etmeleri halinde, kendi karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele sisteminin bu tür riskleri uygun şekilde gidermesini sağlamalıdır. Ülkeler, daha düşük seviyedeki riskleri tespit etmeleri halinde ise, FATF Tavsiyelerinin bazıları için belirli koşullarda basitleştirilmiş tedbirlerin uygulanmasına izin verebilirler.

Ülkeler, finansal kuruluşları ve finansal olmayan belirli iş ve meslekleri (FOBİM), karapara aklama ve terörün finansmanı risklerini tespit etmeye, değerlendirmeye ve bunları azaltmak için gerekli tedbirleri almaya mecbur kılmalıdır.

2. Ulusal İşbirliği ve Koordinasyon

Ülkelerin, tespit edilen risklere göre şekillendirilmiş ve düzenli olarak gözden geçirilmesi gereken ulusal karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele politikaları olmalı ve ülkeler bu politikalardan sorumlu ya bir yetkili makam belirlemeli ya da bir koordinasyon veya diğer bir mekanizmaya sahip olmalıdır.

Ülkeler, karapara aklama, terörün finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadele etmek için, politika belirleyicilerinin, mali istihbarat biriminin, yasa uygulama, denetim ve ilgili diğer yetkili makamlarının, politika belirleme ve operasyonel seviyede, aralarında işbirliği tesis edecek ve uygun olduğu takdirde politika ve faaliyetlerinin geliştirilmesini ve uygulanmasını ülke çapında koordine edecek etkili mekanizmalara sahip olmalarını sağlamalıdır.

B. KARAPARA AKLAMA VE MÜSADERE

3. Karapara Aklama Suçu *

Ülkeler karapara aklamayı, Viyana ve Palermo Konvansiyonlarını esas alarak suç saymalıdır. Ülkeler karapara aklama suçunu, öncül suçları en geniş şekilde ihtiva edecek şekilde, bütün ağır suçlara uygulamalıdır.

4. Müsadere ve Geçici Tedbirler *

Ülkeler, mevzuat düzenlemeleri de dahil olmak üzere, iyi niyetli üçüncü tarafların haklarına hanel gelmeksizin, kendi yetkili makamlarının aşağıda belirtilenleri dondurma ya da el koyma ve müsadere etmelerini sağlamak için, Viyana, Palermo ve Terörizmin Finansmanı Konvansiyonundakilere benzer tedbirler almalıdır: (a) aklanan malvarlığı, (b) karapara aklama veya öncül suçlardan elde edilen gelirler ya da bu suçlarda kullanılan ya da kullanılması amaçlanan araçlar, (c) terörizmin, terör eylemlerinin ya da terör örgütlerinin finansmanından kaynaklanan veya bunların finansmanında kullanılan, kullanılması amaçlanan ya da kullanılması için tahsis edilen malvarlığı, ya da (d) malvarlığına tekabül eden değer.

Bu tedbirler şu yetkileri içermelidir: (a) müsadereye tabi malvarlıklarının tespiti, izlenmesi ve değerinin belirlenmesi, (b) malvarlığının herhangi bir şekilde alım-satımını, transferini veya üzerindeki diğer tasarrufları engellemek için el koyma ve dondurma gibi geçici tedbirlerin uygulanması, (c) müsadereye tabi malvarlığının, ülke tarafından dondurulabilmesi veya el konulabilmesi ya da geri alınabilmesine hanel getiren eylemleri engelleyecek veya hükümsüz kılacak tedbirlerin alınması ve (d) uygun soruşturma tedbirlerinin alınması.

Ülkeler, kendi iç hukukunun temel prensiplerine uygun olduğu ölçüde, bu tür gelirlerin ya da araçların, bir cezai mahkûmiyet gerektirmeksizin müsadere (mahkûmiyete bağlı olmayan müsadere) edilmesine imkân verecek veya suçlu tarafından müsadereye tabi olduğu iddia edilen söz konusu malvarlığının meşru kaynağını göstermesini gerektirecek tedbirleri uygulamayı dikkate almalıdır.

C. TERÖRÜN FİNANSMANI VE KİTLE İMHA SİLAHLARININ YAYILMASININ FİNANSMANI

5. Terörizmin Finansmanı Suçu *

Ülkeler, terörün finansmanını, Terörün Finansmanı Konvansiyonunu esas alarak suç saymalıdır ve sadece terör eylemlerinin finansmanını değil, belirli bir terör eylemi veya eylemleri ile bağlantılı olmasa bile terör örgütlerinin ve bireysel teröristlerin finansmanını

da suç saymalıdır. Ülkeler, bu suçların karapara aklamanın öncül suçları olarak belirlenmesini temin etmelidir.

6. Terörün ve Terörizmin Finansmanı İlgili Olarak Hedeflenen Finansal Yaptırımlar*

Ülkeler, terörün ve terörizmin finansmanının önlenmesi ve bastırılmasına ilişkin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin Kararlarına uymak amacıyla hedeflenen finansal yaptırım sistemleri uygulamalıdır. Bu kararlar ülkeleri, (i) 1267 (1999) ve müteakip kararlar da dahil olmak üzere Birleşmiş Milletler Şartının VII. Kısmı gereğince Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından veya bu Konseyin yetkisi dahilinde belirlenen veya (ii) 1373 (2001) sayılı karara uygun olarak ilgili ülke tarafından belirlenen kişi ya da kuruluşların fonlarını veya diğer malvarlıklarını gecikmeksizin dondurmaya ve herhangi bir fon veya diğer malvarlığının doğrudan veya dolaylı olarak bu kişi veya kuruluşların menfaatine sunulmamasını temine zorunlu kılmaktadır.

7. Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanına İlişkin Hedeflenen Finansal Yaptırımlar *

Ülkeler, kitle imha silahlarının yayılmasının ve bunun finansmanının önlenmesi, bastırılması ve ortadan kaldırılmasına ilişkin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararlarına uymak amacıyla hedeflenen finansal yaptırımlar uygulamalıdır. Bu kararlar ülkeleri Birleşmiş Milletler Şartının VII. Kısmı gereğince Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından veya bu Konseyin yetkisi dahilinde belirlenen kişi ya da kuruluşların fonlarını veya diğer malvarlıklarını gecikmeksizin dondurmaya ve herhangi bir fon veya malvarlığının bu kişi veya kuruluşların menfaatine doğrudan veya dolaylı olarak sunulmamasını temine zorunlu kılmaktadır.

8. Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar *

Ülkeler, terörizmin finansmanı amacıyla istismar edilebilen kuruluşlara ilişkin kanun ve düzenlemelerin yeterliliğini gözden geçirmelidir. Kar amacı gütmeyen kuruluşlar istismara özellikle açıktır ve ülkeler bunların aşağıdaki şekillerde istismar edilmesini engelleyecek tedbirleri almalıdır;

- (a) terör örgütleri tarafından yasal kuruluş görüntüsü verilmesi,
- (b) yasal kuruluşların, malvarlığının dondurulması tedbirlerinden kaçmak amacı da dahil, terörün finansmanı amacıyla bir araç olarak kullanılması,
- (c) yasal amaçlı fonların el altından terörist örgütlere yönlendirilmesinin gizlenmesi veya karartılması,

D. ÖNLEYİCİ TEDBİRLER

9. Finansal Kuruluşlara İlişkin Gizlilik Yasaları *

Ülkeler, finansal kuruluşlara ilişkin gizlilik yasalarının FATF Tavsiyelerinin uygulanmasına engel olmamasını sağlamalıdır.

MÜŞTERİNİN TANINMASI VE KAYITLARIN SAKLANMASI

10. Müşterinin Tanınması *

Finansal kuruluşların isimsiz veya bariz şekilde sahte isimlere ait hesap bulundurması yasaklanmalıdır.

Finansal kuruluşlar;

- (i) iş ilişkisi tesis ederken,
- (ii) Arızı işlemler gerçekleştirirken : (i) uygulanabilir belirli bir limitin üzerindeki (15.000 ABD Doları/Avro) işlemler veya (ii) 16. Tavsiyenin Açıklayıcı Notu kapsamındaki elektronik transferler,
- (iii) karapara aklama veya terörün finansmanı şüphesi olduğunda,
- (iv) daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin doğruluğu veya yeterliliği hakkında şüphe duyduğunda,

müşterini tanı tedbirlerini uygulamaya zorunlu tutulmalıdır.

Finansal kuruluşların müşterini tanı tedbirlerini uygulama zorunluluğuna ilişkin prensip yasa ile düzenlenmelidir. Her ülke, yasa veya uyulması zorunlu yasal düzenlemelerle belirli müşterini tanı yükümlülüklerini nasıl zorunlu hale getireceğini belirleyebilir.

Alınması gereken müşterini tanı tedbirleri şunlardır:

- (a) Müşterinin kimlik tespitinin yapılması ve bu müşteriye ait kimlik bilgilerinin güvenilir, bağımsız kaynaklı belge, veri ya da bilgiler kullanılarak teyit edilmesi,
- (b) Gerçek faydalanıcının kimliğinin tespit edilmesi ve finansal kuruluş tarafından gerçek faydalanıcının kim olduğundan emin olacak şekilde kimliğinin teyidi için makul tedbirlerin alınması. Bu tedbirler, tüzel kişi ve yasal oluşumlar bakımından

bunların sahiplik ve kontrol yapılarının finansal kuruluş tarafından anlaşılmasını da kapsamalıdır,

- (c) İş ilişkisinin amacı ve gerçek niteliğinin kavranılması ve uygun olduğu ölçüde bunlar hakkında bilgi edinilmesi,
- (d) Gerçekleştirilmekte olan işlemlerin, kuruluşun müşterilerine ve gerektiğinde fonların kaynakları da dâhil olmak üzere bunların iş ve risk profillerine ilişkin bilgileri ile tutarlılığından emin olmak için iş ilişkisine sürekli olarak dikkat gösterilmesi ve bu iş ilişkisi süresince gerçekleştirilecek olan işlemlerin detaylı şekilde incelenmesi.

Finansal kuruluşlar, yukarıda (a) ila (d) maddelerinde sayılan müşterini tanı tedbirlerinin her birini uygulamaya zorunlu tutulmalıdır, bununla birlikte söz konusu tedbirlerin kapsamını bu Tavsiyenin ve 1. Tavsiye'nin Açıklayıcı Notlarına uygun şekilde bir risk bazlı yaklaşım kullanarak tespit etmelidir.

Finansal kuruluşlar müşteri veya gerçek faydalanıcının kimliğini, iş ilişkisinin tesisinden önce veya iş ilişkisi tesis sırasında, arızı müşterilerde ise işlemin yapılması sırasında teyit etmeye zorunlu tutulmalıdır. Ülkeler, finansal kuruluşlara karapara aklama ve terörün finansmanı risklerinin etkili bir şekilde yönetildiği durumlarda ve teyit işleminin iş ilişkisinin normal akışını kesintiye uğratmaması gerektiği durumlarda, teyit işleminin iş ilişkisinin tesisini takiben makul olarak uygulanabilir en kısa sürede tamamlanmasına izin verebilir.

Finansal kuruluşlar, yukarıdaki (a) ila (d) maddelerinde yer alan (bir risk bazlı yaklaşıma esas tedbirler kapsamında uygun değişiklik yapılan) yükümlülükleri yerine getiremediği durumda hesap açmamaya, iş ilişkisi tesis etmemeye veya işlem yapmamaya ya da iş ilişkisini sona erdirmeye zorunlu tutulmalı ve söz konusu müşteri ile ilgili olarak şüpheli işlem bildiriminde bulunmayı dikkate almalıdır.

Bu tavsiyenin finansal kuruluşlarca, risk ve önemine göre mevcut müşterilere de uygulanması ve uygun zamanlarda bunlarla olan mevcut ilişkilerin dikkatle takip edilmesi gerekli olmakla birlikte, müşterini tanı ilkesinin gerektirdiği bu yükümlülükler yeni müşterilerin tümüne uygulanmalıdır.

11. Kayıt Tutma

Finansal kuruluşların, yetkili makamlardan gelecek bilgi taleplerini ivedilikle karşılayabilmek için, ulusal ve uluslararası işlemlere ilişkin gerekli bütün kayıtları en az beş yıl süreyle saklamaları zorunlu tutulmalıdır. Bu kayıtların, (varsa işleme konu para birimi ve miktarı da dahil olmak üzere) yapılan her bir işlemin tekrar ihdasına

imkan verecek ve gerektiğinde suç fiilinin kovuşturulmasında delil olabilecek yeterlilikte olması gerekmektedir.

Finansal kuruluşların, müşterini tanı tedbirleri çerçevesinde elde edilen tüm kayıtları (ör: pasaport, kimlik kartı, sürücü belgesi ya da benzer belgeler gibi resmi kimlik belgelerinin örnekleri ya da kayıtları), hesap dosyalarını ve iş yazışmalarını, yürütülen herhangi bir analizin sonuçlarını da kapsayacak şekilde (ör: karmaşık, olağandışı büyük işlemlerin geçmişini ve amacını belirlemek üzere yürütülen soruşturmalar) iş ilişkisinin sona erdirilmesinden veya arızı işlem tarihinden sonra en az beş yıl süre ile saklamaları zorunlu tutulmalıdır.

Finansal kuruluşlara müşterini tanı tedbirleri gereğince elde edilen bilgilerin ve işlem kayıtlarının saklanması zorunluluğu yasa ile getirilmelidir.

Müşterinin tanınması kapsamındaki bilgiler ve işlem kayıtları, gerekli yetki üzerine ulusal yetkili makamların istifadesine hazır bulundurulmalıdır.

BELİRLİ MÜŞTERİLER VE FAALİYETLER İÇİN İLAVE TEDBİRLER

12. Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler *

Finansal kuruluşlara, yabancı siyasi nüfuz sahibi kişilerle ilgili olarak (ister müşteri ister gerçek faydalanıcı olsun) müşterinin tanınması hususundaki olağan tedbirleri uygulamanın yanı sıra:

- a) Müşterinin ya da gerçek faydalanıcının siyasi nüfuz sahibi bir kişi olup olmadığının belirlenmesi için uygun risk yönetim sistemine sahip olması,
- b) Bu tür iş ilişkisi tesis edilmesi (ya da mevcut müşteriler için devam ettirilmesi) için üst düzey yönetimden onay alması,
- c) Fonların ve mal varlığının kaynağının tespiti için makul tedbirleri alması,
- d) İş ilişkisini sürekli olarak sıkı bir şekilde izlemesi,

zorunluluğu getirilmelidir.

Finansal kuruluşlar, müşterinin ya da gerçek faydalanıcının yerli siyasi nüfuz sahibi bir kişi ya da uluslararası bir kuruluş tarafından üst düzey bir görev tevdi edilen veya edilmiş olan bir kişi olup olmadığını belirlemek için makul tedbirleri almaya zorunlu tutulmalıdır. Söz konusu kişilerle daha yüksek risk taşıyan iş ilişkilerinde, finansal

kuruluşlara (b), (c) ve (d) paragraflarında yer alan tedbirleri uygulama zorunluluğu getirilmelidir.

Her tür siyasi nüfuz sahibi kişi ile ilgili yükümlülükler, siyasi nüfuz sahibi kişinin aile bireyleri ve yakınları için de uygulanmalıdır.

13. Muhabir Bankacılık *

Finansal kuruluşlara, sınır ötesi muhabir bankacılık ilişkileri ve diğer benzeri ilişkiler ile ilgili olarak müşterinin tanınmasının gerektirdiği normal tedbirlere ilave olarak:

- a) Muhatap kuruluşun işinin mahiyetini tam olarak anlamak ve karapara aklama veya terörün finansmanı yönünden soruşturma geçirip geçirmediği veya bir idari takibat yapıp yapılmadığı hususları da dahil olmak üzere bu kuruluşun itibarını ve tabi olduğu denetimin kalitesini kamuya açık bilgileri kullanarak tespit etmek için yeterli bilgi toplama,
- b) Muhatap kuruluşun karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadeleye ilişkin kontrollerini değerlendirme,
- c) Yeni muhabir ilişkilerin tesisinden önce üst düzey yönetimin onayını alma,
- d) Her bir kuruluşun sorumluluğunu ayrı ayrı açıkça kavrama,
- e) "Aktarmalı muhabir hesaplarla" (*payable-through accounts*) ilgili olarak, muhabir bankanın hesaplarına doğrudan erişen müşteriye ilişkin müşterinin tanınması tedbirlerinin muhatap banka tarafından uygulandığından ve talep üzerine müşterinin tanınmasına yönelik ilgili bilgilerin muhabir bankaya sunulabileceğinden emin olma,

hususlarında zorunluluk getirilmelidir.

Finansal kuruluşların paravan bankalar ile muhabir bankacılık ilişkisine girmeleri ya da buna devam etmeleri yasaklanmalıdır. Finansal kuruluşlara, muhatap kuruluşların hesaplarının paravan bankalar tarafından kullanılmasına izin verilmediğinden emin olmaları zorunluluğu getirilmelidir.

14. Para veya Değer Transferi Hizmetleri *

Ülkeler, para veya değer transferi hizmeti sağlayan gerçek veya tüzel kişilerin lisanslı veya kayıtlı olmaları ve bunların FATF Tavsiyelerinin gerektirdiği ilgili tedbirlere uyumunun sağlanması ve izlenmesinin temini amacıyla etkili sistemlere tabi olmaları

için tedbir almalıdır. Ülkeler, para veya değer transferi hizmetini kayıtlı veya lisans sahibi olmaksızın yerine getiren gerçek veya tüzel kişileri tespit etmek ve bunlara uygun yaptırımlar uygulamak için tedbir almalıdır.

Bir acente olarak faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere de yetkili bir makam tarafından lisans verilmeli veya bu kişiler kayıt altına alınmalıdır ya da bu hizmetleri sağlayanlar, kendilerinin ve acentelerinin faaliyet gösterdikleri ülkelerdeki yetkili makamların erişim imkânının olduğu güncel bir acente listesi tutmalıdır. Ülkeler, acenteleri olan para veya değer transferi hizmeti sağlayıcılarının, bu acentelerin kendi karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele programlarına dâhil olmasını ve bu programlara uyumlarının izlenmesini temin etmeleri için tedbir almalıdır.

15. Yeni Teknolojiler

Ülkeler ve finansal kuruluşlar; (a) yeni teslimat mekanizmaları da dahil olmak üzere, yeni ürünlerin ve iş uygulamalarının geliştirilmesine, (b) hem yeni hem de mevcut ürünler için yeni veya gelişen teknolojilerin kullanımına bağlı olarak ortaya çıkabilecek karapara aklama veya terörizmin finansmanı risklerini tespit etmeli ve değerlendirmelidir. Finansal kuruluşlar bakımından böyle bir risk değerlendirmesi yeni ürünlerin, iş uygulamalarının ihdasından veya yeni ve gelişen teknolojilerin kullanımından önce yapılmalıdır. Finansal kuruluşlar bu riskleri yönetmek ve azaltmak için uygun tedbirler almalıdır.

16. Elektronik Transferler *

Ülkeler, finansal kuruluşların elektronik transferlerde ve ilgili mesajlarda göndericiye (*originator*) ilişkin gerekli ve doğru bilgileri ve alıcıya (*beneficiary*) ilişkin gerekli bilgileri almalarını ve söz konusu bilgilerin ödeme zinciri boyunca elektronik transfer veya bağlı mesajda yer almasını temin etmelidir.

Ülkeler, finansal kuruluşların elektronik transferleri, gönderici ve/veya alıcıya ilişkin gerekli bilgileri eksik olanları tespit etmek amacıyla izlemelerini sağlamalı ve uygun önlemleri almalıdır.

Ülkeler, elektronik transferlerin uygulanmasında, terörizmin ve terörün finansmanının önlenmesi ve durdurulmasına ilişkin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 1267(1999) ve müteakip kararları ile 1373(2001) gibi kararlarında belirlenen yükümlülükler bakımından finansal kuruluşların listelenen kişi ve kuruluşlara dondurma tedbiri uygulamalarını sağlamalı ve bunlarla işlem yapmalarını yasaklamalıdır.

GÜVEN, KONTROLLER VE FİNANSAL GRUPLAR

17. Üçüncü Tarafra Güven *

Ülkeler, finansal kuruluşların, 10. Tavsiyede belirlenen müşterinin tanınması tedbirlerinin (a) ila (c) maddelerinde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeleri ya da bir işe başlamaları için üçüncü kişilere güvenmelerine aşağıda belirtilen kriterlerin sağlanması şartıyla izin verebilirler. Bu izin verildiğinde, müşterinin tanınması tedbirleri ile ilgili nihai sorumluluk üçüncü kişiye güvenen finansal kuruluşta kalır.

Buna göre yerine getirilmesi gereken kriterler şunlardır:

- a) Üçüncü tarafa güvenen bir finansal kuruluş, 10. Tavsiyede belirtilen müşterinin tanınması kapsamındaki (a) ila (c) maddelerinde belirtilen yükümlülüklerle ilgili gerekli bilgiyi derhal elde etmelidir.
- b) Finansal kuruluşlar, kimlik bilgilerinin ve müşterinin tanınması yükümlülüklerine ilişkin diğer ilgili belgelerin kopyalarının, istenildiğinde üçüncü tarafça gecikmeksizin sağlanacağı konusunda emin olmak için yeterli tedbirleri almalıdır.
- c) Finansal kuruluş güvenilen üçüncü tarafın, düzenleme, denetim veya izlemeye tabi tutulduğundan ve 10 ve 11. Tavsiyelere uygun olarak müşterinin tanınması ve kayıtların tutulması yükümlülükleri ile uyumlu tedbirlere sahip olduğundan emin olmalıdırlar.
- d) Şartları karşılayan üçüncü tarafın hangi ülke orijinli olduğu tespit edilirken, ülkeler ülke riski düzeyinde mevcut olan bilgileri dikkate almalıdır.

Bir finansal kuruluş, aynı finansal grubun parçası olan üçüncü bir tarafa güven duyduğunda ve (i) söz konusu grup 10, 11 ve 12. Tavsiyelere uygun şekilde müşterinin tanınması ve kayıt tutma yükümlülüklerini ve 18. Tavsiyeye uygun şekilde karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele programları uyguluyorsa ve (ii) bu müşterinin tanınması ve kayıt tutma yükümlülükleri ile karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele programlarının etkin bir şekilde uygulanıp uygulanmadığı yetkili bir makam tarafından grup düzeyinde denetleniyorsa, ilgili yetkili makamlar finansal kuruluşun kendi grup programı yoluyla yukarıdaki (b) ve (c) maddeleri kapsamındaki tedbirleri uyguladığını farz edebilir ve yüksek ülke riskinin, grubun karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele politikaları yoluyla yeterli ölçüde azaltıldığı durumlarda (d) maddesinin güven için gerekli bir ön koşul olmadığına karar verebilir.

18. İç Kontroller ve Yurt Dışı Şube ve Bağlı Kuruluşlar *

Finansal kuruluşlar, karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele programları uygulamaya zorunlu tutulmalıdır. Finansal gruplar, karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele amacıyla, grup içinde bilgi paylaşımı için politika ve prosedürler de dahil olmak üzere, grup genelinde karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele programları uygulamaya zorunlu tutulmalıdır.

Finansal kuruluşlar, yurt dışı şubelerinin ve hisse çoğunluğuna sahip oldukları bağlı kuruluşlarının, finansal gruba ait karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele programları yoluyla, FATF Tavsiyelerini uygulayan yurt dışındaki şubenin merkezinin bulunduğu ülkedeki yükümlülüklerle uygun karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele tedbirlerini uygulamasını sağlamaya zorunlu tutulmalıdır.

19. Yüksek Riskli Ülkeler *

Finansal kuruluşlar, hakkında FATF'in sıkı müşteri tanı tedbirleri uygulanmasını gerekli gördüğü ülke menşeli gerçek ve tüzel kişiler ile finansal kuruluşlarla yürütülen iş ilişkilerinde ve işlemlerde sıkı müşterini tanı tedbirleri uygulamaya zorunlu tutulmalıdır. Uygulanan sıkı müşterini tanı tedbirinin türü etkili ve risklerle orantılı olmalıdır.

Ülkeler, FATF'in böyle olmasını gerekli gördüğü durumlarda, uygun karşı tedbirleri uygulayabilmelidir. Ülkeler, FATF'in bu yöndeki herhangi bir talebinden bağımsız olarak da karşı tedbirleri uygulayabilmelidir. Söz konusu karşı tedbirler etkili ve risklerle orantılı olmalıdır.

ŞÜPHELİ İŞLEM BİLDİRİMİ

20. Şüpheli İşlem Bildirimi

Bir finansal kuruluşun, fonların bir suç faaliyetinden elde edilen gelir olduğundan ya da terörün finansmanı ile ilgili olduğundan şüphe duyduğu veya şüphelenmesi için makul sebepleri olduğunda, bu şüphelerini mali istihbarat birimine derhal bildirmesi kanunla zorunlu tutulmalıdır.

21. Bilgi Sızdırma ve Gizlilik

- a) Finansal kuruluşlar, bunların yöneticileri, memurları ve çalışanları şüphelerini mali istihbarat birimine iyi niyetle bildirdiklerinde, bunun altında yatan suç faaliyetinin ne olduğunu tam olarak bilmeseler dahi ve yasadışı faaliyetin gerçekten olup olmadığını dikkate alınmaksızın, sözleşmeyle veya herhangi

bir yasal, düzenleyici ya da idari hükümle getirilmiş olan bilgi ifşasına ilişkin kısıtlamaları ihlal ettikleri için cezai ve hukuki sorumluluğa tabi olmaktan kanun ile korunmalıdır.

- b) Finansal kuruluşların, bunların yöneticileri, memurları ve çalışanlarının şüpheli işlem bildirimini veya ilgili bilginin mali istihbarat birimine iletildiğini ifşa etmeleri (bilgi sızdırma) kanunla yasaklanmalıdır.

FİNANSAL OLMAYAN BELİRLİ İŞ VE MESLEKLER (FOBİM)

22. FOBİM: Müşterinin Tanınması *

10, 11, 12, 15, ve 17. Tavsiyelerde belirtilen müşterinin tanınması ve kayıt tutma yükümlülükleri aşağıdaki durumlarda finansal olmayan belirli iş ve mesleklere (FOBİM) uygulanır:

- a) Kumarhaneler – Müşteriler uygulanabilir belirlenmiş eşik tutarında veya onun üstünde finansal işlem yaptıklarında,
- b) Emlakçılar – Müşterileri için gayrimenkul alım satımı ile ilgili işlemlere aracılık ettiklerinde,
- c) Değerli maden ve değerli taş ticareti ile uğraşanlar – Müşterileri ile uygulanabilir belirlenmiş eşik tutarında veya onun üstünde nakit işlem gerçekleştirdiklerinde,
- d) Avukatlar, noterler, diğer bağımsız hukuk işleri ile uğraşanlar ve muhasebeciler – Müşterileri için aşağıdaki faaliyetlerle ilgili işlem yapmaya hazırlandıklarında veya işlem yaptıklarında;
- gayri menkul alım satımı,
 - müşterinin para, menkul kıymet veya diğer varlıklarının yönetilmesi,
 - banka, mevduat veya menkul kıymet hesaplarının yönetilmesi,
 - şirketlerin kurulması, faaliyette bulunması veya yönetimi için katkıların organize edilmesi,
 - tüzel kişi veya yasal oluşumların kurulması, faaliyette bulunması veya yönetimi ile işletmelerin alım satımı,
- e) Trust ve şirket hizmeti sağlayanlar – Bir müşteri için aşağıdaki faaliyetlerle ilgili olarak işlem yapmaya hazırlandıklarında veya gerçekleştirdiklerinde:

- Tüzel kişilerin kurucu acentesi olarak hareket ettiklerinde,
- Bir şirketin müdürü veya sekreteri, bir ortaklığın ortağı veya diğer tüzel kişilerle ilgili olarak benzer pozisyonlarda bulunanlar gibi hareket ettiklerinde (veya bir başka kişiyi bu şekilde hareket etmesi için belirlediklerinde),
- Bir şirkete, ortaklığa veya diğer herhangi bir tüzel kişi veya yasal oluşuma merkez büro; iş adresi veya ikamet; yazışma veya idari adres sağladıklarında,
- Bir “express trust”ın kayyımı (*trustee*) gibi hareket ettiklerinde (veya bir başka kişiyi bu şekilde hareket etmesi için belirlediklerinde) veya yasal oluşumun başka bir şekli için aynı fonksiyonu icra ettiklerinde,
- Bir başka kişi adına vekil hissedar olarak hareket ettiklerinde (veya bir başka kişiyi bu şekilde hareket etmesi için belirlediklerinde).

23. FOBİM: Diğer Tedbirler *

Aşağıdaki koşullarda 18 ila 21. Tavsiyelerde belirtilen yükümlülükler tüm finansal olmayan belirli iş ve mesleklere uygulanır:

- a) Avukatlar, noterler, diğer bağımsız hukuk işleri ile uğraşanlar ve muhasebeciler, müşterileri adına veya onlar için 22.Tavsiyenin (d) maddesinde belirtilen faaliyetlerle ilgili bir finansal işlemle iştigal ettiklerinde, şüpheli işlemleri bildirmeye zorunlu tutulmalıdır. Ülkeler, denetim de dahil olmak üzere muhasebecilerin diğer mesleki faaliyetlerinin bildirim yükümlülüğüne kapsamına alınmasına kuvvetle teşvik edilir.
- b) Değerli maden ve değerli taş ticareti ile uğraşanlar, müşterileriyle uygulanabilir belirlenmiş bir eşik tutarında veya onun üstünde nakit işlemle iştigal ettiklerinde, şüpheli işlem bildiriminde bulunmaya zorunlu tutulmalıdır.
- c) “Trust” ve şirket hizmeti sağlayanlar, müşterileri adına veya onlar için 22.Tavsiyenin (e) maddesinde belirtilen faaliyetlerle ilgili bir işlemle iştigal ettiklerinde şüpheli işlem bildiriminde bulunmaya zorunlu tutulmalıdır.

E. TÜZEL KİŞİLERDE VE YASAL OLUŞUMLARDA ŞEFFAFLIK VE GERÇEK FAYDALANICILIK

24. Tüzel Kişilerde Şeffaflık ve Gerçek Faydalanıcılık *

Ülkeler, tüzel kişilerin karapara aklama veya terörün finansmanı amacıyla istismar edilmesini önleyecek tedbirler almalıdırlar. Ülkeler tüzel kişilerin gerçek faydalanıcı ve kontrolüne ilişkin, yetkili makamlar tarafından zamanında elde edilebilir veya erişilebilir nitelikteki yeterli, doğru ve güncel bilginin mevcut olmasını sağlamalıdırlar. Özellikle, hamiline yazılı hisse senedi veya hamiline yazılı hisse senedi varantı çıkarabilen ya da vekil hissedarlara veya vekil yöneticilere izin veren tüzel kişilerin bulunduğu ülkeler, bunların karapara aklama veya terörün finansmanı için istismar edilmemesini sağlayacak etkili tedbirler almalıdır. Ülkeler, 10. ve 22. Tavsiye ile getirilen yükümlülüklerle tabi olan finansal kuruluşların ve FOBİM'lerin, gerçek faydalanıcı ve kontrol bilgilerine erişimini kolaylaştıracak tedbirleri almayı göz önünde bulundurmalıdır.

25. Yasal Oluşumlarda Şeffaflık ve Gerçek Faydalanıcılık

Ülkeler, yasal oluşumların karapara aklama ve terörün finansmanı amacıyla istismar edilmesini önleyecek tedbirler almalıdırlar. Ülkeler, trust kurucusu (*settlor*), kayyım (*trustee*) ve faydalanıcılar (*beneficiary*) hakkındaki bilgiler dahil olmak üzere özellikle "express trust"lar hakkında yetkili makamlar tarafından zamanında elde edilebilir veya erişilebilir nitelikteki yeterli, doğru ve güncel bilginin mevcut olmasını sağlamalıdır. Ülkeler, 10. ve 22. Tavsiye ile getirilen yükümlülüklerle tabi olan finansal kuruluşların ve FOBİM'in, gerçek faydalanıcı ve kontrol bilgilerine erişimini kolaylaştıracak tedbirleri almayı göz önünde bulundurmalıdır.

F. YETKİLİ MAKAMLARIN YETKİ VE SORUMLULUKLARI VE DİĞER KURUMSAL TEDBİRLER

DÜZENLEME VE DENETİM

26. Finansal Kuruluşların Düzenlenmesi ve Denetlenmesi *

Ülkeler, finansal kuruluşların yeterli düzenleme ve denetime tabi olmalarını ve FATF Tavsiyelerini etkili bir biçimde uygulamalarını sağlamalıdır. Yetkili makamlar veya finansal denetleyiciler, suçluların veya onların suç ortaklarının bir finansal kuruluşta önemli bir hisseye veya kontrol hissesine sahip olmalarını veya bu hisselerin gerçek faydalanıcısı olmalarını ya da yönetim fonksiyonuna sahip olmalarını engelleyecek

gerekli yasal veya düzenleyici tedbirleri almalıdır. Ülkeler, paravan banka kurulmasına veya bunların faaliyetlerine devam etmesine izin vermemelidir.

Temel Prensiplere tabi olan finansal kuruluşlar için, ihtiyaten uygulanan ve karapara aklama ve terörün finansmanı ile de ilgili olan düzenleyici ve denetleyici tedbirler, karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele amaçları için de benzer şekilde uygulanmalıdır. Bu husus, karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele için konsolide grup denetimi uygulanmasını da içermelidir.

Diğer finansal kuruluşlar sektördeki karapara aklama ve terörün finansmanı riski dikkate alınarak lisansa bağlanmalı veya kayıt altına alınmalı ve yeterli şekilde düzenlenmeli ve karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele kapsamında denetim veya gözetime tabi olmalıdır. Asgari olarak, finansal kuruluşların para veya değer transferi ya da para veya döviz değişimi hizmeti sağladığı durumlarda, bunlar lisansa bağlanmalı veya kayıt altına alınmalı ve ulusal karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele yükümlülüklerine uyumu izlemeye ve sağlamaya yönelik etkili sistemlere tabi olmalıdır.

27. Denetleyicilerin Yetkileri

Denetleyiciler, finansal kuruluşların, karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele yükümlülüklerini denetlemek veya izlemek ve bu yükümlülüklerle uyumunu sağlamak için teftiş yetkisi de dahil olmak üzere yeterli yetkilere sahip olmalıdır. Denetleyiciler, finansal kuruluşları bu kapsamdaki uyumunun izlenmesiyle ilgili her türlü bilgiyi sağlamaya mecbur tutmaya ve karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele yükümlülüklerine uyulmaması durumunda 35.Tavsiye kapsamında yaptırım uygulamaya yetkili kılınmalıdır. Denetleyiciler, mümkünse finansal kuruluşun lisansını iptal etme, kısıtlama veya askıya alma yetkileri de dahil olmak üzere, geniş bir kapsamdaki kurumsal ve finansal yaptırımlar tatbik etme yetkisine sahip olmalıdır.

28. FOBİM'in Düzenlenmesi ve Denetlenmesi *

Finansal olmayan belirli iş ve meslekler, aşağıda belirtilen şekilde düzenleme ve denetleme tedbirlerine tabi olmalıdır:

- a) Kumarhaneler, gerekli karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele tedbirlerini etkin bir şekilde uygulamalarını sağlayacak kapsamlı düzenleme ve denetleme sistemlerine tabi olmalıdır. Asgari olarak:
 - Kumarhaneler lisansa bağlanmalı,
 - Yetkili makamlar, suçluların veya onların suç ortaklarının bir kumarhanede önemli bir hisseye veya kontrol hissesine sahip olmalarını veya bu

hisselerin gerçek faydalanıcısı olmalarını, kumarhanede yönetim fonksiyonuna sahip olmalarını ya da kumarhanenin işletmecisi olmalarını engelleyecek gerekli yasal veya düzenleyici tedbirleri almalı,

- Yetkili makamlar, kumarhanelerin, karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele yükümlülüklerine uyumunun etkili bir şekilde denetlenmesini sağlamalıdır.

b) Ülkeler, diğer FOBİM kategorilerinin karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele yükümlülüklerine uyumunun izlenmesi ve bu uyumun temin edilmesine yönelik etkili sistemlere tabi olmasını sağlamalıdır. Bu husus, risk duyarlı bir temelde gerçekleştirilmelidir. Bu, (a) bir denetleyici veya (b) üyelerinin karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele yükümlülüklerini yerine getirmesini sağlayabilmesi durumunda, uygun bir öz-düzenleyici kuruluş (*self regulatory body*) tarafından yapılabilir.

Söz konusu denetleyici veya öz-düzenleyici kuruluş ayrıca (a) suçluların veya onların suç ortaklarının mesleki olarak akredite olmalarını, önemli bir hisseye veya kontrol hissesine sahip olmalarını veya bu hisselerin gerçek faydalanıcıları olmalarını ya da yönetim fonksiyonuna sahip olmalarını engellemek için örneğin uygunluk ve yerindelik testi (*fit and proper test*) ile kişileri değerlendirme yoluyla gerekli tedbirleri almalı ve (b) 35. Tavsiyeye uygun olarak karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele düzenlemelerine aykırılık durumunda uygulanabilecek etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımlara sahip olmalıdır.

OPERASYONEL HUSUSLAR VE YASA UYGULAMA

29. Mali İstihbarat Birimleri *

Ülkeler, (a) şüpheli işlem bildirimlerinin ve (b) karapara aklama, buna bağlı öncül suçlar ve terörün finansmanı ile ilgili diğer bilgilerin alınması ve analiz edilmesinde ve bu analiz sonuçlarının dağıtılmasında ulusal bir merkez olarak hizmet veren bir mali istihbarat birimi kurmalıdır. Mali istihbarat birimi, bildirimde bulunan kişilerden ilave bilgi edinebilmeli ve fonksiyonlarını uygun şekilde yerine getirmek için gerekli olan finansal, idari ve yasa uygulama bilgilerine zamanında erişim sağlayabilmelidir.

30. Yasa Uygulama ve Soruşturma Makamlarının Sorumlulukları *

Ülkeler, belirlenmiş yasa uygulama makamlarının ulusal karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele politikaları çerçevesinde, karapara aklama ve terörün finansmanı soruşturmalarından sorumlu olmalarını sağlamalıdır. Belirlenmiş yasa uygulama makamları, en azından gelir sağlayan başlıca suçlarla ilgili tüm olaylarda, karapara aklama, buna bağlı öncül suçlar ve terörün finansmanının takibi sırasında

proaktif paralel bir finansal soruşturma yürütmelidir. Bu husus, bağlı öncül suçun ülke dışında oluştuğu durumları da kapsmalıdır. Ülkeler, yetkili makamların müsadereye tabi veya tabi olabilecek olan ya da suç geliri olduğundan şüphe edilen malvarlığının hızlı bir şekilde tespit edilmesinden, izinin sürülmesinden ve dondurulması ve el konulması için girişimlerin başlatılmasından sorumlu olmalarını sağlamalıdır. Ülkeler ayrıca gerekli durumlarda finansal veya malvarlığı soruşturmalarında uzmanlaşmış sürekli veya geçici çok fonksiyonlu (*multi-disipliner*) gruplardan yararlanmalıdır. Ülkeler gerekli durumlarda diğer ülkelerdeki uygun yetkili makamlarla müşterek soruşturmalar yapılmasını sağlamalıdır.

31. Yasa Uygulama ve Soruşturma Makamlarının Yetkileri

Yetkili makamlar karapara aklama, buna bağlı öncül suç ve terörün finansmanına yönelik soruşturmaları icra ederken, bu soruşturma, kovuşturma ve ilgili uygulamalarda kullanılmak üzere tüm gerekli bilgi ve belgelere erişebilmelidir. Bu konudaki yetki, kişilerin ve taşınmazların aranması, tanık ifadelerinin alınması, delillerin elde edilmesi ve bunlara el konulması için finansal kuruluşlar, FOBİM ve diğer gerçek ve tüzel kişiler tarafından tutulan kayıtların temini için zorunlu tedbirleri kullanma yetkisini içermelidir.

Ülkeler, soruşturmaları yürüten yetkili makamların karapara aklama, buna bağlı öncül suçlar ve terörün finansmanı soruşturmaları için uygun, geniş kapsamlı soruşturma teknikleri kullanabilmelerini sağlamalıdır. Bu soruşturma teknikleri örtülü operasyonlar, haberleşmenin dinlenmesi, bilgisayar sistemlerine erişim ve kontrollü teslimatı içerir. Bunlara ilaveten ülkeler gerçek ya da tüzel kişilerin hesaplarının bulunup bulunmadığını ya da bu hesapları yönetip yönetmediklerini zamanında tespit etmek için uygun etkili mekanizmalara sahip olmalıdır. Ülkelerin ayrıca, yetkili makamların, sahibine önceden bildirmeksizin malvarlıklarını tespit edecek bir yonteme sahip olmalarını temin eden mekanizmaları olmalıdır. Yetkili makamlar karapara aklama, buna bağlı öncül suçlar ve terörün finansmanı soruşturmalarını yürütürken, mali istihbarat biriminin elinde bulunan ilgili tüm bilgileri isteyebilmelidir.

32. Nakit Kuryeler *

Ülkeler, nakit para ya da para yerine geçen taşınabilir değerlerin fiziki olarak sınır ötesine naklini ortaya çıkarmak için, bir beyan ve/veya açıklama sistemini içeren uygun tedbirler almalıdır.

Ülkeler, yetkili makamlarının terörün finansmanı, karapara aklama veya öncül suçlar ile bağlantısı olduğundan şüphelenilen ya da yanıltıcı şekilde beyan edilen veya açıklanan nakit para ya da para yerine geçen taşınabilir değerlerin durdurulması ya da alıkonulmasına ilişkin yasal yetkiye sahip olmalarını sağlamalıdır.

Ülkeler, yanıltıcı beyan(lar)da bulunan ya da açıklama(lar) yapan kişilerle ilgili olarak etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımların uygulanabilmesini sağlamalıdır. Nakit para ya da para yerine geçen taşınabilir değerlerin terörün finansmanı, karapara aklama ya da öncül suçlar ile bağlantılı olması durumlarında ülkeler 4. Tavsiyeye uygun yasal tedbirler de dahil, söz konusu para ya da araçların müsaderesine imkân veren tedbirler almalıdır.

GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

33. İstatistikler

Ülkeler, karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele sistemlerinin etkililiği ve etkinliği ile ilgili konularda kapsamlı istatistikler tutmalıdır. Bu, alınan ve dağıtılan şüpheli işlem bildirimlerine; karapara aklama ve terörün finansmanı soruşturma ve kovuşturmaları ile mahkûmiyet kararlarına; dondurulan, el konulan ve müsadere edilen mal varlıklarına; karşılıklı adli yardımlaşma veya diğer uluslararası işbirliği taleplerine ilişkin istatistikleri içermelidir.

34. Rehberlik ve Geribildirim

Yetkili makamlar, denetleyiciler ve Öz Düzenleyici Kuruluşlar, karapara aklama ve terörün finansmanı ile mücadele etmek için ulusal tedbirlerin uygulanması ve özellikle şüpheli işlemlerin ortaya çıkarılması ve bildirilmesinde finansal kuruluşlar ve FOBİM'lere yardımcı olacak rehberler hazırlamalı ve geri bildirimde bulunmalıdır.

YAPTIRIMLAR

35.Yaptırımlar

Ülkeler, 6. ve 8 ila 23.Tavsiyeler kapsamında olan ve karaparanın aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele yükümlülüklerine uymayan gerçek ve tüzel kişilere karşı uygulanabilir adli, hukuki veya idari bir dizi etkili, orantılı ve caydırıcı yaptırımların bulunmasını sağlamalıdır. Yaptırımlar sadece finansal kuruluşlar ve FOBİM'lere değil bunların müdür ve üst düzey yöneticilerine de uygulanabilir olmalıdır.

G. ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

36. Uluslararası Araçlar

Ülkeler, 1988 tarihli Viyana Konvansiyonu, 2000 tarihli Palermo Konvansiyonu, 2003 tarihli Yolsuzluğa Karşı Birleşmiş Milletler Konvansiyonu ve 1999 tarihli Terörün Finansmanı Konvansiyonuna taraf olmak ve tam olarak uygulamak için acil tedbirler almalıdır. Ülkeler ayrıca, uygun olduğu ölçüde, 2001 tarihli Avrupa Konseyi Siber Suçlar Konvansiyonu, 2002 Tarihli Terörizme Karşı Inter-Amerikan Konvansiyonu ve 2005 tarihli Terörizmin Finansmanı ve Suç Gelirlerinin Araştırılması, Aklanması, El Konulması ve Müsaderesine Yönelik Avrupa Konseyi Konvansiyonu gibi diğer ilgili uluslararası sözleşmeleri onaylamaya ve uygulamaya teşvik edilmektedir.

37. Karşılıklı Adli Yardımlaşma

Ülkeler, karapara aklama, buna bağlı öncül suçlar ve terörün finansmanı ile ilgili soruşturma, kovuşturma ve ilgili yargı süreçlerinde mümkün olan en geniş kapsamda, hızlı, yapıcı ve etkili karşılıklı adli yardım sağlamalıdır. Ülkeler yardımın sağlanması için yeterli yasal dayanaklara sahip olmalı ve mümkünse işbirliğini güçlendirmek için uygun antlaşmalar, düzenlemeler ya da diğer mekanizmalara sahip olmalıdır. Ülkeler özellikle bu konuda;

- a) karşılıklı adli yardımlaşma imkanını ortadan kaldırmamalı veya makul olmayan ya da yersiz kısıtlama getiren şartlar ileri sürmemelidir.
- b) karşılıklı adli yardımlaşma taleplerine öncelik verilmesi ve bu taleplerin yerine getirilmesi için açık ve etkin süreçlere sahip olmalıdır. Ülkeler taleplerin etkili bir şekilde iletilmesi ve yerine getirilmesi için merkezi bir makamı ya da mevcut başka bir resmi mekanizmayı kullanmalıdır. Taleplere ilişkin gelişmeleri izlemek için bir vaka yönetim sistemi kurmalıdır.
- c) sadece suçun mali hususları da kapsadığı gerekçesiyle adli yardım talebini geri çevirmemeli,
- d) yasaların finansal kuruluşlar için gizlilik ve mahremiyeti muhafazayı öngördüğü gerekçesiyle adli yardım talebini reddetmemelidir,
- e) iç hukukun temel prensiplerine tabi olarak, soruşturma ya da tahkikatın güvenliğini korumak için, kendilerine gelen adli yardımlaşma taleplerinin ve bunların içerdiği bilgilerin gizliliğini sağlamalıdır. Talep edilen ülke gizlilik yükümlülüğünü karşılayamıyorsa bunu talep eden ülkeye derhal bildirmelidir.

Ülkeler, söz konusu yardım cebri tedbirleri içermediği takdirde, eylem her iki ülkede de suç sayılmasa (*dual criminality*) dahi, karşılıklı adli yardımlaşmayı yerine getirmelidir. Ülkeler, eylemin her iki ülkede de suç sayılmaması durumunda, geniş kapsamlı yardımlaşmayı mümkün kılacak gerekli tedbirleri almayı göz önünde bulundurmalıdır.

Karşılıklı adli yardımlaşma için eylemin her iki ülkede de suç sayılması (*dual criminality*) zorunlu olduğunda, suçun her iki ülkede de aynı kategoride olup olmadığına veya aynı terminolojiyle adlandırılıp adlandırılmadığına bakılmaksızın, her iki ülkenin söz konusu eylemi suç olarak kabul etmesi şartıyla bu zorunluluk yeterli sayılmalıdır.

Ülkeler, 31. Tavsiyede öngörülen yetki ve soruşturma tekniklerinden ve yetkili makamlarının kullanabileceği diğer herhangi yetki ve soruşturma tekniklerinden;

a) finansal kuruluşlar ve diğer kişilere ait bilgi, belge ya da delilin (finansal kayıtlar da dahil) ortaya çıkarılması, aranması ve el konulmasına ve tanık ifadelerinin alınmasına ilişkin olanların tamamının; ve

b) bunların dışındaki yetki ve soruşturma tekniklerinin geniş bir kısmının,

karşılıklı adli yardım taleplerinin ve ülkenin mevzuatının imkan vermesi durumunda yurt dışı adli veya yasa uygulama birimlerinden ülke içindeki muadillerine doğrudan gelen taleplerin karşılanmasında da kullanılabilmesini sağlamalıdır.

Yargılama alanı çatışmasından kaçınmak için, birden çok ülkede soruşturmaya konu olan olaylarda adaletin sağlanması bakımından, sanıkların kovuşturulmasında en uygun muhakeme yerinin tespiti için mekanizmalar tesisine ve uygulanmasına dikkat gösterilmelidir.

Ülkeler, karşılıklı adli yardım taleplerinde bulunurken, herhangi acil bir ihtiyaç da dahil, taleplerin zamanında ve etkin bir şekilde yerine getirilmesini mümkün kılacak, nesnel ve hukuki bilgileri tam olarak sağlamak için tüm gayreti göstermeli ve talepleri hızlı araçlar kullanarak göndermelidir. Ülkeler yardım almak için, talepleri göndermeden önce, yasal zorunlulukları ve formaliteleri öğrenmek için tüm gayreti göstermelidir.

Karşılıklı adli yardımlaşmadan sorumlu makamlara (örneğin, merkezi bir otorite) yeterli finansal, beşeri ve teknik kaynaklar sağlanmalıdır. Ülkeler, söz konusu makamların personelinin, gizliliğe ilişkin olanlar da dahil yüksek mesleki standartlarının temini, ve bu personelin güvenilir ve uygun vasıflı olmalarını sağlayacak uygun süreçlere sahip olmalıdır.

38. Karşılıklı Adli Yardımlaşma: Dondurma ve Müsadere *

Ülkelerin, yabancı ülkeler tarafından yapılan, aklanmış malvarlığının; karapara aklama, öncül suçlar ya da terörün finansmanından elde edilen gelirlerin; bu suçların işlenmesinde kullanılan veya kullanılmak istenilen araçların; ya da bunlara tekabül eden malvarlığının tespiti, dondurulması, el konulması veya müsadere taleplerine cevap vermek için hızlı harekete geçme yetkisi bulunmalıdır. Söz konusu yetki, ülkenin temel iç hukuk prensiplerine aykırı olmadığı müddetçe mahkumiyet kararı gerektirmeyen müsadere (*non-conviction-based confiscation*) sürecine ve buna bağlı geçici tedbirlere dayanılarak yapılan taleplere cevap verebilmeyi kapsamalıdır. Ülkeler ayrıca, söz konusu malvarlığının, araçların ya da malvarlığına tekabül eden değerlerin yönetimi için etkili mekanizmalara ve müsadere edilen mal varlığının paylaşılmasını da içeren el koyma ve müsadere süreçlerinin koordinasyonuna yönelik düzenlemelere sahip olmalıdır.

39. Suçluların İadesi

Ülkeler, yersiz bir şekilde geciktirmeden, karapara aklama ve terörün finansmanı ile ilgili iade taleplerini yapıcı ve etkili bir şekilde yerine getirmelidir. Ülkeler ayrıca terörün finansmanı, terörist faaliyetler ya da terör örgütleri kapsamında suçlanan kişilere güvenli bölgeler (*safe havens*) sağlanmaması için mümkün olan tüm tedbirleri almalıdır. Ülkeler özellikle:

- a) Karapara aklama ve terörün finansmanını iadeye tabi suçlar olmasını sağlamalıdır.
- b) İade taleplerinin zamanında yerine getirilmesi için, mümkünse öncelik verilmesi de dâhil, ülkenin açık ve etkin süreçlere sahip olmasını sağlamalıdır. Taleplere ilişkin gelişmeleri izlemek için vaka yönetim sistemi kurulmalıdır.
- c) Taleplerin yerine getirilmesinde makul olmayan ya da yersiz biçimde kısıtlayıcı şartları ileri sürmemelidir.
- d) Suçluların iadesi için yeterli hukuki bir çerçeve sağlamalıdır.

Her ülke ya kendi vatandaşlarını iade etmeli ya da sadece tabiiyeti gerektirecek şekilde iadeyi gerçekleştirmemesi durumunda, iadeyi isteyen ülkenin talebi üzerine talepte belirtilen suçların kovuşturması amacıyla konuyu, yersiz bir gecikme olmaksızın, kendi yetkili makamlarına iletmelidir. Söz konusu yetkili makamlar, kendi iç hukukundaki diğer ağır nitelikteki suçların kovuşturmasında olduğu gibi karar vermeli ve tahkikatı yürütmelidir. İlgili ülkeler bu tür kovuşturmaların etkinliğini

sağlayabilmek için özellikle delil ve usule ilişkin hususlarda birbirleriyle işbirliği yapmalıdır.

Suçluların iadesi için eylemin her iki ülkede de suç sayılmasının (*dual criminality*) gerekli olduğu durumlarda, söz konusu zorunluluk suçun her iki ülkede de aynı kategoride olup olmadığına veya aynı terminolojiyle adlandırılıp adlandırılmadığına bakılmaksızın, her iki ülkenin söz konusu eylemi suç olarak kabul etmesi şartıyla bu zorunluluk yeterli sayılmalıdır.

Ülkeler, temel iç hukuk prensiplerine uygun olarak, geçici tutuklamalar için ilgili makamlar arasında taleplerin doğrudan iletimine imkan veren, kişilerin sadece tutuklama emri ya da tutuklama kararına dayalı olarak iade edilmesini sağlayan ya da resmi iade davasından kendi rızasıyla vazgeçen kişiler için basitleştirilmiş iade imkanı getiren mekanizmalar gibi basitleştirilmiş iade mekanizmalarına sahip olmalıdır.

Suçluların iadesinden sorumlu makamlara yeterli finansal, beşeri ve teknik kaynaklar sağlanmalıdır. Suçluların iadesinden sorumlu makamlara yeterli finansal, beşeri ve teknik kaynaklar sağlanmalıdır. Ülkelerin, söz konusu makamların personelinin, gizliliğe ilişkin olanlar da dahil yüksek mesleki standartlara, güvenilirliğe ve münasip vasıflara sahip olmalarını sağlayacak uygun süreçleri bulunmalıdır.

40. Diğer İşbirliği Şekilleri *

Ülkeler, yetkili makamlarının karapara aklama, buna bağlı öncül suçlar ve terörün finansmanı ile ilgili en geniş kapsamda hızlı, yapıcı ve etkili uluslararası işbirliği yapabilmelerini sağlamalıdır. Ülkeler bunu hem kendiliğinden hem de talep üzerine yapmalı ve işbirliğinin sağlanması için yasal bir dayanak bulunmalıdır. Ülkeler, yetkili makamlarını işbirliğinde bulunmak amacıyla en etkin araçları kullanmaları için yetkilendirmelidir. Yetkili bir makam, ikili ya da çok taraflı anlaşma ya da bir Mutabakat Muhtırası gibi düzenleyici işlemlere ihtiyaç duyarsa, bunlar en geniş katılımlı yabancı muadiller ile zamanında müzakere edilmeli ve imzalanmalıdır.

Yetkili makamlar, bilgi ya da diğer türlü yardım taleplerinin etkili iletimi ve yerine getirilmesi için açık kanallar ya da mekanizmalar kullanmalıdır. Yetkili makamlar, taleplere öncelik verilmesi, taleplerin zamanında yerine getirilmesi ve alınan bilginin korunması için açık ve etkin süreçlere sahip olmalıdır.